

Nazwa Wydziału	Wydział Historyczny
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Muzykologii
Nazwa modułu kształcenia	Liturgika
Kod modułu	F 557
Język kształcenia	polski
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<p><u>Wiedza. Student zna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> historię rozwoju celebracji liturgicznych, na przykładzie łacińskich i greckich obrządków sprawowanych w Jerozolimie/Palestynie między I i XIV w. <p><u>Umiejętności. Student potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> zwrócić uwagę na cechy uniwersalne i swoiste tradycji liturgicznych; analizować podstawowe teksty liturgiczne (np. anafory) <p><u>Kompetencje społeczne. Student jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> świadom zależności tradycji liturgicznej od kontekstu politycznego, teologicznego i społecznego
Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Rok studiów	dowolny Studia I stopnia, stacjonarne
Semestr	
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących moduł	Jakub Kubieniec
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	
Sposób realizacji	Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	Konwersatorium: 30
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	3
Bilans punktów ECTS	Udział w zajęciach: 1 Bieżące przygotowywanie się do zajęć: 1 Przygotowanie do zaliczenia końcowego: 1
Stosowane metody dydaktyczne	<p>Metody podające:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnienie lub objaśnienie wykład informacyjny <p>Metody praktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ćwiczenia przedmiotowe <p>Metody programowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> z użyciem komputera
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych	<ul style="list-style-type: none"> zadania domowe (analizy tekstów anafor etc.)

przez studentów	
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	Aktywny udział w zajęciach Wykonanie zleconych zadań pisemnych w sposób satysfakcjonujący
Treści modułu kształcenia	Przedmiotem zajęć jest liturgia sprawowana w Jerozolimie - na przestrzeni ponad 1000 lat (przed 70 ne – ok. 1200 ne) oraz jej wpływ na obrzędy różnych rytów chrześcijańskich. Na przykładzie liturgii patriarchatu jerozolimskiego ukazane zostaną tendencje i prawidłowości w rozwoju liturgii chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu.
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Teksty</p> <p>Pismo Święte (głównie fragmenty Wj, Kpł, Pwt, 1-2 Sm, 1-2 Krn, Ps, Łk, Dz, i in.)</p> <p>Talmud - Miszna: <i>Tamid, Berachot</i> (fragmenty przedstawione zostaną na zajęciach)</p> <p>Gemara: <i>Rosz Ha-szana, Yoma</i> (j.w.)</p> <p>Cyryl Jerozolimski: <i>Katechezy chrzcielne i mistagogiczne</i>, Kraków 2000</p> <p>Egerii <i>Pielgrzymka do miejsc świętych w: Do Ziemi Świętej, „Ojcowie żywi” t. 13</i>, Kraków 1996</p> <p>A. Renoux (wyd.): <i>Un manuscrit du lectionnaire Arménien de Jérusalem</i>, <i>Patrologia Orientalis</i>, LXIII, CLXVIII</p> <p>M. Tarnischvili (wyd.): <i>Le grand lectionnaire de l'Église de Jérusalem (Ve-VIIIe siècle)</i>, <i>Corpus scriptorum Christianorum orientaliū</i> ; 188-189, 204-205 : <i>Scriptores Iberici</i> ; t. 9-10, 13-14. Louvain, 1959-1960</p> <p><i>Wieczernia Mistyczna</i>, tłum i wyd. Henryk Paprocki, Warszawa 1988</p> <p><i>Eucharystia pierwszych chrześcijan</i>, pod red. M. Starowieyskiego, II wyd. Kraków 1997</p> <p><i>Il Rituale del Santo Sepolcro di Gerusalemme conservato a Barletta (sec. XII-XIII)</i> [fragm.] ed. Sabino de Sandoli, w: <i>Itinera Hierosolymitana cruce signatorum (saec. XII-XIII), IV, app.II</i> (<i>Studium Biblicum Franciscanum – Collectio Maior</i>, N. 24, Jerusalem 1984)</p> <p>Zalecana literatura ogólna:</p> <p>Bogusław Nadolski: <i>Liturgika</i>, t. 1-4, Poznań 1991</p> <p>John Harper: <i>Formy i układ liturgii zachodniej od X do XVIII wieku</i>, Kraków 1997</p> <p>Anton Baumstark: <i>O historycznym rozwoju liturgii</i>, Kraków 2001</p> <p>Wybór wykorzystanych opracowań</p> <p>Israel Knohl: <i>Between Voice and Silence: The relationship between prayer and temple cult</i>, „<i>Journal of Biblical Literature</i>” 115/1, 1996, 17-30</p> <p>Johann Maier: <i>Między Starym a Nowym Testamentem: Historia i religia w okresie Drugiej Świątyni</i>, Kraków 2002, 114-118, 250-271.</p> <p>James McKinnon: <i>On the Question of Psalms in the</i></p>

	<p><i>Ancient Synagogue</i>, Early Music History 6 (1986), 159-191</p> <p>John A. Smith: <i>The Ancient Synagogue, the Early Church and Singing</i>, Music & Letters 65 (1984), 1-16</p> <p>Theodore Karp: <i>Interpreting Silence</i>, „Rivista Internazionale di Musica Sacra” 1999</p> <p>Emmanuel Fritsch: <i>The Liturgical Year and the Lectionary of the Ethiopian Church: Introduction to the Temporal</i>, Warszawskie Studia Teologiczne XII/2, 1999, 71-116</p> <p>Kirsten S. Pedersen: <i>Is the Church of Ethiopia a Judaic Church?</i>, Warszawskie Studia Teologiczne XII/2, 1999, 203-216.</p> <p>Helmut Leeb: <i>Die Gesänge im Gemeindegottesdienst von Jerusalem (vom 5. bis 8. Jahrhundert)</i>, Wiener Beiträge zur Theologie XXVIII, Wien 1970</p> <p>John Baldovin: <i>Urban Character of Christian Worship. The Origins, Development, and Meaning of Stational Liturgy</i>, Roma 1987.</p> <p>John Baldovin: <i>Liturgy in Ancient Jerusalem</i>, Bramcote 1989</p> <p>Nikolai D. Uspenskij: <i>Czin vsenoszczynovo bdenja na pravoslovnom vostoce i v ruskoj cerkvi</i>, w: „Bogoslovskie trudy” 1975</p> <p>Edmund Bishop: <i>Genius of the Roman Rite</i>, w: tegoż <i>Liturgica historica</i>, Oxford 1918</p> <p>Antoine Chavasse: <i>La liturgie de la ville de Rome du V au VIII siècle. Une liturgie conditionnée par l'organisation de la vie in Urbe et extra Muros</i>. Studia Anselmiana 112 - Analecta liturgica 18, Roma 1993</p> <p>Peter Jeffery: <i>The lost chant tradition of Early Christian Jerusalem: Some possible melodic survivals in the Byzantine and Latin Chant Repertories</i>, „Early Music History” XI, 1992</p> <p>Egon Wellesz: <i>A History of Byzantine Music and Hymnography</i>, Oxford 1949; 2. wyd. 1961.</p> <p>Robert F. Taft: <i>The Byzantine Rite. A Short History</i>, Collegeville 1993</p> <p>Robert F. Taft: <i>The Liturgy of the Hours in East and West: The Origins of the Divine Office and its Meaning for Today</i>, Collegeville 1985</p> <p>Robert F. Taft: <i>Liturgy in Byzantium and Beyond</i>, Variorum: Aldershot 1995.</p> <p>Robert F. Taft: <i>Through Their Own Eyes. Liturgy as the Byzantines Saw It</i>. Berkeley 2006.</p> <p>Henryk Piwoński: <i>Antyfonarz Bożogrobców z Miechowa</i>, „Musica Medii Aevii” VI, Kraków 1977, 88-138</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki</p>	